

UZASADNIENIE

Powód Komputronik Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym przeciwko Clean & Carbon Energy S.A. z siedzibą w Warszawie odnośnie kwoty 5 000 000,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 maja 2008 roku do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód jest w posiadaniu weksla własnego wystawionego przez pozwanego, dawniej Karen Notebook S.A., w dniu 6 lutego 2008 roku na zlecenie Techmex S.A. opiewającego na sumę wekslową w kwocie 5 000 000 złotych z terminem płatności 30 maja 2008 roku i miejscem płatności w Warszawie. Powyższy weksel na skutek zbycia w drodze szeregu indosów został w dniu 3 marca 2011 roku nabyty przez powódkę od SEB Commercial Finance sp. z o.o.. Następnie powód wezwał pozwanego do dobrowolnego wykonania zobowiązania – wykupu weksla, z tym, że pozwany w wyznaczonym terminie tego nie uczynił (*k.2-3 pozwu*).

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 13 maja 2011 roku w postępowaniu nakazowym, Sąd uwzględnił powództwo w całości (*k.43 – nakaz zapłaty*).

Od powyższego orzeczenia pozwany wniósł zarzuty, w których postulował uchylenie nakazu zapłaty, odrzucenie pozwu lub oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż weksel na kwotę 5 000 000,00 zł został spłacony do kwoty 2 838 000,00 zł. Następnie na podstawie umowy z dnia 15 grudnia 2009 roku powód nabył od SEB Commercial Finance w/w wierzytelność, która następie, w dniu 30 lipca 2010 roku, zbył na rzecz Przedsiębiorstwa Produkcji i Handlu „El-Corn” sp. z o.o. z siedzibą w Koszewku. W tej sytuacji sprzedaż wierzytelności wekslowej skutkuje utratą możliwości dochodzenia jej na gruncie prawa wekslowego (*k.57-60 – sprzeciw*).

Postanowieniem z dnia 31 maja 2012 roku Sąd oddalił wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu (*k.1235 tom VII*).

Pismem z dnia 2 kwietnia 2013 roku interwencję uboczną po stronie pozwanego zgłosiło Przedsiębiorstwem Produkcji i Handlu „El-Corn” sp. z o.o. z siedzibą w Koszewku, które wniosło o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz interwenienta ubocznego kosztów procesu (*k.1479-1484 tom VIII*).

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił opozycję powoda odnośnie wstąpienia do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego spółki El-Corn (*k.2480 tom XIII – postanowienie*).

Od powyższego orzeczenia powód złożył zażalenie, które zostało oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 lutego 2014 roku (*k.2611 tom XIV*).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Karen Notebook S.A. z siedzibą w Poznaniu (obecnie Clean & Carbon Energy S.A. w Warszawie) (*dalej: powód, Karen*) wystawiła na rzecz Techmex S.A. z siedzibą w Bielsku – Białej (*dalej: Techmex*) pięć weksli własnych chcąc zabezpieczyć swoje zobowiązania wynikające z umowy zawartej w dniu 22 listopada 2007 roku o nr GMAC/CF 207/07:

- 1) na kwotę 5 000 000,00 zł wystawiony w dniu 6 lutego 2008 roku z terminem płatności dnia 16 maja 2008 roku;
- 2) na kwotę 5 000 000,00 zł wystawiony w dniu 6 lutego 2008 roku z terminem płatności dnia 23 maja 2008 roku;
- 3) na kwotę 5 000 000,00 zł wystawiony w dniu 6 lutego 2008 roku z terminem płatności dnia 30 maja 2008 roku (*weksel na podstawie, którego powód domaga się zapłaty w rozpoznawanej sprawie*);
- 4) na kwotę 3 000 000,00 zł wystawiony w dniu 14 lutego 2008 roku z terminem płatności dnia 31 maja 2008 roku;
- 5) na kwotę 5 000 000,00 zł wystawiony w dniu 14 lutego 2008 roku z terminem płatności dnia 31 maja 2008 roku (*porozumienie z dnia 19 grudnia 2008 roku k.120-122*).

Powyższe weksle nabył SEB na podstawie umowy z dnia 22 listopada 2007 roku o nr GMAC/CF 207/07 zawartej pomiędzy SEB Commercial Finance sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (poprzednio GMAC Commercial Finance sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie) (*dalej: SEB*) a Techmex oraz na podstawie Porozumienia zawartego w dniu 25 kwietnia 2008 roku pomiędzy SEB, Techmex i Karen (§ 1 ust. 1 porozumienia z 19/12/2008 r. k. 120).

Następnie, w dniu 15 grudnia 2009 roku, SEB zawarł z Komputronik S.A. z siedzibą w Poznaniu (*dalej: Komputronik, powód*) umowę przelewu wierzytelności.

W umowie stwierdzono, iż na podstawie umowy o nr GMAC/CF 207/07 spółka SEB nabyła w drodze indosu następujące weksle własne z wystawienia Karen S.A. na zlecenie Techmex:

Data wystawienia weksła	Data płatności oznaczona w wekslu	Suma wekslowa w złotych
6.02.2008 r.	16.05.2008 r.	5 000 000,00
6.02.2008 r.	23.05.2008 r.	5 000 000,00
6.02.2008 r.	30.05.2008 r.	5 000 000,00
14.02.2008 r.	31.05.2008 r.	3 000 000,00
14.02.2008 r.	31.05.2008 r.	4 000 000,00

Następnie na podstawie porozumienia z dnia 19 grudnia 2008 roku zawartego pomiędzy SEB, Techmex i Karen ustalono nowy harmonogram zapłaty za weksle, o których mowa w § 1 ust. 1 umowy tj. weksli opisanych w powyższej tabelce. Zgodnie z zawartym porozumieniem SEB otrzymała kwotę 2 838 000,00 zł tytułem zapłaty za weksel z wystawienia Karen na zlecenie Techmex w kwocie 5 000 000,00 zł, wystawiony w dniu 6 lutego 2008 roku z terminem płatności w dniu 30 maja 2008 roku (§ 1 umowy przelewu wierzytelności z 15/12/2009 r. k.493-498 tom III).

Na dzień zawarcia umowy tj. 15 grudnia 2009 roku SEB był uprawnionym posiadaczem następujących weksli własnych Karen wystawionych na zlecenie Techmex:

Data wystawienia weksła	Data płatności oznaczona w wekslu	Suma wekslowa w złotych
14.02.2008 r.	30.05.2008 r.	5 000 000,00
14.02.2008 r.	31.05.2008 r.	4 000 000,00

W tej dacie SEB przysługiwała wierzytelność wobec Techmex w wysokości 7 425 124,56 zł, na którą składały się:

- a) należność główna w wysokości 5 262 000,00 zł stanowiąca 90 % sumy wekslowej weksli, o których mowa w umowie w § 2 ust.1 (opisanych w powyższej tabelce), pomniejszona o kwotę 2 838 000,00 zł, o której mowa w § 1 ust. 3 pkt 2 umowy tj. kwotę, którą SEB otrzymał tytułem zapłaty za weksel wystawiony przez Karen na zlecenie Techmex w kwocie 5 000 000,00 zł, wystawiony w dniu 6 lutego 2008 roku z terminem płatności weksła w dniu 30 maja 2008 roku;
- b) odsetki za opóźnienie w zapłacie za weksle, o których mowa w ust. 1 umowy w kwocie 2 163 124,56 zł (§ 2 umowy k.494 tom III).

W rezultacie tej umowy SEB przeniósł na rzecz Komputronik wierzytelność w kwocie 7 425 124,56 zł za cenę 6 612 000,00 zł. W przypadku zapłaty wspomnianej kwoty SEB zobowiązał się do przeniesienia na rzecz Komputronik w drodze indosu:

- a) dwóch weksli własnych z wystawienia Karen na zlecenie Techmex indosowanych na rzecz SEB, o których mowa w § 2 ust. 1 umowy;
- b) weksla in blanco z wystawienia Techmex (§ 5 ust. 5a umowy k. 496 tom III).

Następnie, w dniu 30 lipca 2010 roku doszło do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości pomiędzy Haliną Paszyńską, Stanisławem Paszyńskim, Komputronik i Przedsiębiorstwem Produkcji i Handlu „El-Corn” sp. z o.o. z siedzibą w Koszewku (dalej: El-Corn) (umowa sprzedaży nieruchomości z 30/07/2010 r. k.424-435).

Mocą wspomnianej umowy Halina i Stanisław małżonkowie Paszyńscy sprzedali Komputronik nieruchomość opisaną w § 4 ust. 1 umowy, a Stanisław Paszyński sprzedał Komputronik nieruchomość opisaną w § 4 ust. 2 umowy (§ 4 umowy k.429).

Strony uzgodniły, że zapłata ceny za w/w nieruchomości nastąpi poprzez przelew wierzytelności przysługujących Komputronik wobec Techmex, w tym

wierzytelności w wysokości 6 724 127,22 zł nabytej przez Komputronik od SEB na podstawie Umowy Przelewu Wierzytelności z dnia 15 grudnia 2009 roku (§ 5 umowy k.429-430, załącznik nr 1 do umowy k.433-435). Przelew powyższej wierzytelności nastąpił na rzecz spółki El-Corn (§ 5 ust.1 umowy k.430).

W między czasie weksel własny z wystawienia Karen na rzecz Techmex w dniu 6 lutego 2008 roku z terminem płatności w dniu 30 maja 2008 roku został zbyty przez szereg następujących indosów:

- przez Techmex na rzecz SEB w dniu 15 marca 2008 r.
- przez SEB na rzecz powoda w dniu 3 marca 2011 r.

(weksel k.25 i wzory podpisów indosariuszy k.28-30).

W dniu 24 marca 2011 roku Komputronik wezwał Clean & Carbon do zapłaty sumy wekslowej w kwocie 5 000 000,00 złotych wraz z odsetkami za opóźnienie w płatności w terminie do dnia 28 marca 2011 roku (pismo z 24/03/2011 r. k.31), powyższe pismo zostało wysłane za pośrednictwem poczty w dniu 24 marca 2011r. (k.32).

W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty Clean & Carbon zażądał o doręczenie uwierzytelnionych odpisów weksli na kwotę 5 000 000,00 zł i 4 000 000,00 zł wystawionych przez Karen na zlecenie Techmex. Ponadto podkreślił, że w/w weksle powinny być wydane El-Corn związku ze zbyciem przez Komputronik wierzytelności zabezpieczonej przedmiotowymi wekslami (pismo z 30/03/2011 r. k.209).

Z kolei spółka El- Corn pismem z dnia 31 marca 2011 roku wezwała Komputronik do wydanie dwóch weksli wystawionych na kwoty 5 000 000,00 zł i 4 000 000,00 zł z wystawienia Karen na zlecenie Techmex (k.210 – pismo z 31/03/2011 r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dokumentów, których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu, ani też nie była kwestionowana przez żadną ze stron w toku procesu.

Sąd pominął dowód z zeznań świadków zgłoszony przez powoda w piśmie z dnia 1 sierpnia 2011 roku (k.150 verte) oraz przez pozwanego w piśmie z dnia 12 sierpnia 2012 roku (k.203) uznając, że dowody w postaci dokumentów są wystarczające do wydania rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd pominął dowody z dokumentów załączonych do pism procesowych pozwanego złożonych po piśmie z dnia 1 sierpnia 2011 roku uznając je za spóźnione w świetle art. 479¹⁴ § 2 k.p.c., gdyż nie zostało wykazane, iż potrzeba ich powołania nastąpiła później tj. po złożeniu odpowiedzi na pozew.

Sąd również pominął dowody z licznych dokumentów złożone przez powoda w toku postępowania (po złożeniu pisma z dnia 12 sierpnia 2011 roku) uznając, że są one spóźnione w świetle art. 479¹² § 1 k.p.c., a potrzeba ich powołania później nie została wykazana.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że powód nabył weksel własny zupełny i tym samym związaną z nią wierzytelność w dniu 3 marca 2011 roku poprzez ciąg następujących po sobie indosów. Poza sporem było, iż termin płatności weksla upływał w dniu 30 maja 2008 roku i nie był wymagany protest.

W tej sytuacji należało uznać indos, na podstawie, którego powód nabył weksel, za przeterminowany w świetle regulacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. *Prawo wekslowe* (Dz. U. Nr 37, poz. 282 ze zm. - dalej: "*Pr. weksl.*"). Zgodnie ze wspomnianym przepisem indos po terminie płatności ma te same skutki, co indos przed tym terminem. Indos jednak po proteście z powodu niezapłacenia lub po upływie terminu, ustanowionego dla protestu, ma tylko skutki zwykłego przelewu. Przytoczony przepis odnosi się także do weksla własnego (art. 103 *Pr. weksl.*).

Oznacza to, że indos dokonany w dniu 3 marca 2011 r. przez SEB wywołał jedynie skutki zwykłego przelewu. Oceny tej nie zmienia przy tym okoliczność, że posiadacz weksla został zwolniony od sporządzenia protestu (zob. *wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2004 r., III CK 563/02, OSNC 2005, nr 5, poz. 88, z dnia 11 lutego 2005 r., III CK 304/04, OSNC 2006, nr 1, poz. 13*).

W tej sytuacji do oświadczenia wierzyciela wekslowego złożonego w zamiarze przeniesienia praw z weksla znajdują zastosowanie przepisy art. 509-516 k.c. dotyczące przelewu wierzytelności. Oznacza to, że jeżeli taki posiadacz dochodzi zapłaty sumy wekslowej, dłużnik może przedstawić mu wszelkie zarzuty przysługujące mu wobec posiadacza, który dokonał indosu poterminowego, w

chwili powzięcia wiadomości o tym indosie (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 listopada 2010 r., sygn. akt V CSK 131/10, LEX nr 1102879).

Pozwany mógł zatem podnieść wobec powodowej spółki wszelkie zarzuty, które miał przeciwko SEB w chwili powzięcia wiadomości o dokonanych przez nią indosie poteterminowym.

Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa wskazywał, że weksel został spłacony do kwoty 2 838 000,00 zł. Na dowód czego pozwany powołał min. dowód z umowy przelewu wierzytelności z dnia 15 grudnia 2009 roku.

Z wspomnianej umowy jednoznacznie wynika, że SEB na podstawie umowy o nr GMAC/CF 207/07 SEB nabył w drodze indosu następujące weksle własne z wystawienia Karen S.A. na zlecenie Techmex:

Data wystawienia weksła	Data płatności oznaczona w wekslu	Suma wekslowa w złotych
1) 6.02.2008 r.	16.05.2008 r.	5 000 000,00
2) 6.02.2008 r.	23.05.2008 r.	5 000 000,00
3) 6.02.2008 r.	30.05.2008 r.	5 000 000,00
4) 14.02.2008 r.	31.05.2008 r.	3 000 000,00
5) 14.02.2008 r.	31.05.2008 r.	4 000 000,00

Weksel pod pozycją trzecią jest tym, z którego powód żąda zapłaty. Dwa pierwsze weksla oraz ostatni zostały wykupione, natomiast weksel z pozycji trzeciej i ostatniej nie zostały wykupione (patrz § 1 ust. 2 pkt 1 umowy). Z tym, że zaznaczono, iż SEB otrzymał kwotę 2 838 000,00 zł tytułem zapłaty za weksel w kwocie 5 000 000 zł wystawiony w dniu 6 lutego 2008 roku i z terminem płatności 30 maja 2008 roku (weksel w oparciu o który powód żąda zapłaty). Z kolei w § 2 umowy SEB oświadczył, że z tytułu umowy wekslowej przysługuje mu wierzytelność w wysokości 7 425 124,56 zł na którą składa się należność główna w wysokości 5 262.000 zł stanowiąca 90 % sumy wekslowej weksli, o których mowa w ust. 1, a zatem weksla będącego przedmiotem niniejszej sprawy i weksla na kwotę 4 000 000,00 zł z datą wystawienia 14 lutego 2008 roku i datą płatności w dniu 31 maja 2008 roku, pomniejszona o kwotę 2 838 000,00 zł.

Fakt, iż umowa dotyczy przelewu wierzytelności wekslowej inkorporowanej w wekslu będącym podstawą żądania w n/n sprawie, potwierdza jeszcze jeden

zapis umowy z dnia 15 grudnia 2009 roku, a mianowicie z § 5 ust.5 wynika, że SEB zobowiązał się przenieść na powoda w drodze indosu „2 weksle własne z wystawienia Karen na zlecenie Techmex indosowane na SEB, o których mowa w § 2 ust. 1 Umowy Przelewu Wierzytelności (...)” w przypadku uiszczenia przez Komputronik zapłaty za nabytą wierzytelność. Po pierwsze, powyższy zapis jednoznacznie odnosi się do spornego weksla o czym świadczy precyzyjny zapis umieszczony w § 2 ust. 1 umowy. Po drugie, weksel nie został przekazany powodowi od razu po podpisaniu umowy przelewu wierzytelności, ale został zatrzymany przez SEB do czasu zapłaty przez powoda całej sumy tytułem wynagrodzenia za nabytą wierzytelność i wydany dopiero w dniu 3 marca 2011 roku. Co wyjaśnia z kolei, dlaczego weksel nie został wydany w dniu podpisania umowy i przekazany kolejnym nabywcom wierzytelności wekslowej tj. El-Corn i nadal pozostawał w posiadaniu powoda.

Powyższe okoliczności świadczą o tym, że sporny weksel został spłacony do kwoty 2 838 000,00 zł na rzecz SEB, a zatem ten ostatni w momencie indosowania weksla na powoda tj. w dniu 3 marca 2011 roku mógł przenieść wierzytelność wekslową ze skutkami przelewu, a zatem jedynie wierzytelności opiewająca na kwotę 2 162 000,00 zł (5 000 000 zł - 2 838 000 zł) i takiej ewentualnie mógłby się domagać powód w niniejszej sprawie, gdyby nie późniejsze zbycie wierzytelności wekslowej na rzecz El-Corn.

Należy w tym miejscu podkreślić, że powód nabył wierzytelność wynikającą ze spornego weksla dwa razy, raz na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 15 grudnia 2009 roku i ponownie na podstawie indosu z dnia 3 marca 2011 roku (ze skutkami przelewu).

Z kolei powód przysługującą mu, a wynikającą ze spornego weksla wierzytelność, zbył na rzecz El-Corn na podstawie postanowień zawartych w umowie sprzedaży nieruchomości z dnia 30 lipca 2010 roku.

Otóż w § 2 umowy z dnia 30 lipca 2010 roku (k.428) przedstawiciel powoda oświadczył, że Komputronik przysługują w stosunku do Techmex wierzytelności opisane w załączniku nr 1 do umowy w łącznej wysokości 11 753 597,08 zł (załącznik k. 433). Z kolei w załączniku nr 1 do umowy między innymi w punkcie 2 wymieniona jest „wierzytelność w wysokości 6 724 127,22 zł nabyta przez Komputronik od

spółki SEB Commercial Finance spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie na podstawie Umowy przelewu Wierzytelności z dnia 15 grudnia 2009 r. Podstawą wierzytelności, o której mowa w zdaniu poprzednim jest Umowa nr GMAC/CF207/07 z dnia 22 listopada 2007 roku zawarta pomiędzy spółką SEB Commercial Finance spółka z ograniczoną odpowiedzialnością a spółką Techmex spółka akcyjna, na podstawie której to umowy spółce SEB Commercial Finance spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przysługiwała wobec spółki Techmex spółka akcyjna wierzytelność w wysokości 7 425 124,56 zł (...).". Z porównania powyższego zapisu z zapisami § 1, 2 i 4 umowy z dnia 15 grudnia 2009 roku wynika, że w obydwu umowach jest mowa o tej samej wierzytelności wekslowej tj. wierzytelności wynikającej z weksla, na podstawie, którego powód dochodzi zapłaty w rozpoznawanej sprawie. Zapisy zarówno umowy z dnia 15 grudnia 2009 roku jak i umowy z dnia 30 lipca 2010 roku i załącznika nr 1 do tej umowy są szczegółowe, dokładne i pozwalają w sposób jednoznaczny na zidentyfikowanie przedmiotu przelewu, którym jest wierzytelność wynikająca z weksla wystawionego przez Karen na zlecenie Techmex, wystawionego w dniu 6 lutego 2008 roku z terminem płatności w dniu 30 maja 2008 roku, który jest podstawą żądania w niniejszej sprawie.

Powyższe ustalenia, zdaniem Sądu, potwierdzają wersję pozwanego, o braku wierzytelności wekslowej powoda z uwagi na przeniesienie jej w drodze przelewu w dniu 30 lipca 2010 roku tj. w dacie zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, na rzecz El-Corn sp. z o.o..

Mając na uwadze, wszystkie okoliczności faktyczne i obowiązujące przepisy prawa, Sąd uznał, że powód nie ma legitymacji materialnej do wystąpienia z n/n powództwem, gdyż przed wniesieniem pozwu zbył wierzytelność wekslową na rzecz podmiotu trzeciego. Konsekwencją powyższego było oddalenie powództwa w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i obciążył nimi powoda, jako stronę, która przegrała proces. Na zasądzoną kwotę 7 217,00 zł składa się opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 7 200,00 zł ustalone stosownie do § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za

czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.).

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji.

SSO Anna Maria Kowalik

Zarządzenie: odpis doręczyć pełnomocnikowi powoda i pełnomocnikowi pozwanego.